

اعداد بر دو نوعند: اصلی و ترتیبی

هر کدام تعداد چیزی را می گویند که به آن معدود می گوئیم. مثل کُتُب در خَمْسَةِ کُتُبِ و الكتاب

در الكتاب الخامس.

۱. اعداد اصلی

مشخصات:

- معدود بعد از عدد می آید (به جز عدد یک و دو). **سَبْعُ مدارس** ، **کتاب واحد**.
- اعداد مذکر و مؤنث دارند. واحد و واحدة ، ثلاثٌ و ثلاثة ، **تِسْعٌ و تسعة** و ..
- چون اسمند، در جمله هرنقش اسمی را می پذیرند، مانند فاعل، مفعول و .. **اِشْتَرَيْتُ اَرْبَعَةَ كُتُبٍ**. اربعة : مفعول.
- معدود عددهای سه تا ده مضاف إليه است و به صورت **جمع** می آید. **ثَمَانِيَةُ رِجَالٍ** : هشت مرد
- معدود عددهای یازده به بعد **مفرد** می آیند. **اِحْدَ عَشَرَ كُوكَبًا** ؛ **ثَمَانِيَةٌ و تِسْعُونَ كِتَابًا** ؛ **مِئَةُ مَدْرَسَةٍ**
- عدد یک و دو در جمله **صفت** محسوب می گردند. **کتاب واحدٌ** ، **مَدْرَسَتَانِ اثْنَتَانِ** و ..
- به عددهای "عِشْرُونَ و عِشْرِينَ (بیست)"، ثلاثُونَ و ثلاثِينَ (سی)"، اَرْبَعُونَ و اَرْبَعِينَ (چهل)"، خَمْسُونَ و خَمْسِينَ (پنجاه)"، سِتُونَ و سِتِينَ (شصت)"، سَبْعُونَ و سَبْعِينَ (هفتاد)"، ثَمَانُونَ و ثَمَانِينَ (هشتاد)"، تِسْعُونَ و تِسْعِينَ (نود)" **عُقُوداً** گفته می شود.
- به عددهایی مانند "سَبْعَةٌ و سِتُونَ" که بین آن ها حرف "و" است، اعداد **معطوف** گفته می شود.
- ۱۰۰۰ : مِئَةٌ ، ۲۰۰ : مِئَتَانِ و مِئَتَيْنِ ، ۳۰۰ : ثَلَاثَةٌ ، ۴۰۰ : اَرْبَعَةٌ و ..
- ۱۰۰۰۰ : اَلْفٌ ، ۲۰۰۰ : اَلْفَانِ و اَلْفَيْنِ ، ۳۰۰۰ : ثَلَاثَةُ اَلْفٍ ، ۴۰۰۰ : اَرْبَعَةُ اَلْفٍ ، ۵۰۰۰ : خَمْسَةُ اَلْفٍ و ..
- در عددهای دورقمی (که از یکان و دهگان تشکیل شده اند)، اول یکان را می گوئیم سپس دهگان را، برعکس فارسی.

۷۶ : سِتَّةٌ و سَبْعُونَ ، ۵۲ : اِثْنَانِ و خَمْسُونَ

- برای گفتن درصد اول خود عدد را می گوئیم، سپس "في المِئَةِ" یا "بِالمِئَةِ": ۲۰ درصد: عِشْرُونَ فِي المِئَةِ یا بِالمِئَةِ.

- برای گفتن کسرهای با صورت یک از اعداد بر وزن فُعَلْ استفاده می کنیم: نصف، ثُلُث، رُبْع، خُمُس و ..

۱. عُقُود جمع "عقد" به معنی "گیره" است.

-در اعداد سه رقمی ← اول صدگان، بعد یکان و دهگان : ۱۴۳ : مئة

و ثلاثة (یا ثلاث) و أربعون

-در اعداد چهاررقمی ← اول هزارگان، بعد صدگان، بعد یکان بعد

دهگان: ۱۳۹۹ : ألف و ثلاثمائة و تسعة (یا تسع) و تسعون

۲. اعداد ترتیبی

مشخصات:

- عدد یک و دو با بقیه ی اعداد ترتیبی متفاوتند : یکم: الأول و الأولى ، دوم: الثاني و الثانية - غیر از عقود، بقیه بر وزن "فاعل" هستند(به جز الأول).
- عقود در اعداد ترتیبی با ال می آیند : أربعون : چهل، الأربعون: چهل و ..
- عدد بعد از معدود می آید: الكتاب الأول و المدرسة العاشرة و ..
- مذکر و مؤنث دارند. الأول و الأولى ، الرابع و الرابعة ، التاسع عشر و التاسعة عشرة و ..
- معمولاً در جمله نقش صفت دارند، به همین دلیل با موصوف خود مطابقت دارند: الشجرة الخامسة(درخت پنجم)
(الخامسة: صفت الشجرة)

*توجه: اعداد در زبان عربی قوانین مفصلی دارند که از حیطة ی بحث ما خارج است.

حقیقی

الأعداد من واحد إلى مئة

الأعداد الأصلية (واحد إلى عشرين)	الأعداد الترتيبية (الأول إلى العشرين)	العقود
واحد ١	الأول ١م	أحد عشر ١١م
إثنان ٢	الثاني ٢م	إثناعشر ١٢م
ثلاثة ٣	الثالث ٣م	ثلاثة عشر ١٣م
أربعة ٤	الرابع ٤م	أربعة عشر ١٤م
خمسة ٥	الخامس ٥م	خمسة عشر ١٥م
ستة ٦	السادس ٦م	ستة عشر ١٦م
سبعة ٧	السابع ٧م	سبعة عشر ١٧م
ثمانية ٨	الثامن ٨م	ثمانية عشر ١٨م
تسعة ٩	التاسع ٩م	تسعة عشر ١٩م
عشرة ١٠	العاشر ١٠م	العشرون ٢٠م